

Aan de Raad

Postadres:
Postbus 27
4500 AA Oostburg

Bezoekadres:
Nieuwstraat 22
4501 BD Oostburg

Telefoon 140117
Telefoon +31 (0)117 457 000

IBAN: NL06BNGH0285101870
BIC code: BNGHNL2G
BTW-nummer: 811046321B01

www.gemeentesluis.nl
info@gemeentesluis.nl

ons kenmerk : 26.0000521
uw brief d.d. :
uw kenmerk :
behandeld door : R.H. Schriemer
doorkiesnummer : 140117
onderwerp : Meerjarig uitvoeringsprogramma Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein
bijlage(n) : Een

Oostburg,

06 MRT 2026

Geachte heer, mevrouw ,

In het meerjarig uitvoeringsprogramma Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein (ZSSD) staan de regionale (Zeeuws-brede) ambities en doelen voor het sociaal domein in de komende jaren.

Dit voor de vier pijlers:

1. Jeugd;
2. Beschermd wonen (BW) en maatschappelijke opvang (MO);
3. Sociale veiligheid;
4. (Preventieve) gezondheid.

Het uitgangspunt voor de ZSSD is: lokaal wat kan, regionaal wat moet of meerwaarde heeft. In het meerjarig uitvoeringsprogramma staan activiteiten die wettelijk verplicht zijn, voortvloeien uit landelijke ontwikkelingen en/of waarover afspraken zijn gemaakt in de door uw raad vastgestelde regiovisies. Met het meerjarig uitvoeringsprogramma houdt u zicht op de uitvoering van de door u vastgestelde beleidskaders.

De laatste jaren zijn er voor het sociaal domein meer en ingewikkeldere opgaven naar de gemeenten gekomen. De budgetten staan onder druk en de (ambtelijke) capaciteit is krap. Om de ingewikkelde opgaven te kunnen uitvoeren, zien we steeds meer aanleiding voor regionale samenwerking. Als randvoorwaarde voor de Zeeuwse samenwerking geldt dat er een duidelijke meerwaarde moet zijn voor onze inwoners. Een efficiënte inzet van capaciteit is een belangrijk argument om samen uitvoering te geven aan de doelstellingen.

De actualisatie 2025 van het meerjarig uitvoeringsprogramma is bijgevoegd bij deze brief.

Het programmateam ZSSD organiseert in 2026 een digitale informatiebijeenkomst, ook voor Wmo-adviesraden/adviesraden sociaal domein, om u gelegenheid te geven vragen te stellen over het meerjarig uitvoeringsprogramma.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,

S.I. de Kievit-Minnaert

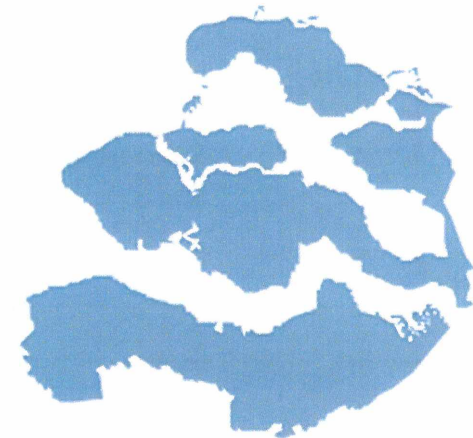
De burgemeester,

mr. M.M.D. Vermue

**Meerjarig uitvoeringsprogramma
Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein
Monitor November 2025**

Inhoud

1. Inleiding en ambities.....	3
<i>Waarom een meerjarig uitvoeringsprogramma sociaal domein? .....</i>	<i>3</i>
<i>Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein (ZSSD) .....</i>	<i>3</i>
<i>Leeswijzer .....</i>	<i>4</i>
<i>Monitor.....</i>	<i>Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.</i>
2. Jeugd	5
3. Beschermd wonen en maatschappelijke opvang	10
4. Sociale veiligheid	16
5. Gezondheid.....	21
6. Randvoorwaarden.....	28
<i>a. Monitoring.....</i>	<i>28</i>
<i>b. Governance.....</i>	<i>28</i>
<i>c. AVG .....</i>	<i>28</i>
<i>d. Programmteam Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein en CZW-bureau.....</i>	<i>28</i>
<i>e. PMO-regieteams.....</i>	<i>29</i>

7. **Schema Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein** 30

1. Inleiding en ambities

Waarom een meerjarig uitvoeringsprogramma sociaal domein?

De laatste jaren zijn er voor het sociaal domein meer en complexere opgaven naar de gemeenten gegaan. De budgetten staan onder druk en de capaciteit is krap. Om de complexe opgaven te kunnen volbrengen zien we steeds meer aanleiding voor regionale samenwerking (lees: provinciaal). Uitgangspunt hierbij is: 'lokaal wat lokaal kan, regionaal wanneer het meerwaarde heeft'. Als randvoorwaarde voor de Zeeuwse samenwerking geldt dat er een duidelijke meerwaarde moet zijn voor de burger in het sociaal domein. Dit kan een directe meerwaarde zijn in de vorm van betere (maatwerk)producten en bundeling van inhoudelijke kwaliteit, die bijvoorbeeld kan leiden tot minder versnippering van zorg aan kwetsbare groepen. De indirecte meerwaarde zit in een betere bestuurskracht met regie vanuit de gemeenten (colleges en gemeenteraden) en met minder ambtelijke en bestuurlijke drukte. Dit uit zich onder meer in een betere sturing op strategische ontwikkelingen (o.a. de transformatie, lobby, innovatie en kostenefficiëntie) en het bundelen van krachten richting stakeholders.

Zowel bestuurlijk als ambtelijk is uitgesproken dat er in het sociaal domein behoefte is aan meer samenhang tussen de vier beleidsterreinen: gezondheid, jeugd, maatschappelijke opvang (beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang) en sociale veiligheid. Door het ontbreken van overzicht kan onvoldoende sturing plaatsvinden op doelen, resultaten en inzet. Afgesproken is om te gaan werken met een meerjarig uitvoeringsprogramma waarin de prioriteiten voor de komende jaren zijn weergegeven. Op basis van dit uitvoeringsprogramma wordt de benodigde (ambtelijke) capaciteit bepaald en worden keuzes gemaakt.

Het meerjarig uitvoeringsprogramma formuleert de ambities en doelen voor het sociaal domein in de komende jaren op basis van vastgestelde beleidskaders (regiovisies). Ambities en doelen die de Zeeuwse gemeenten alleen maar kunnen realiseren in samenwerking met elkaar, maatschappelijke partners en inwoners. Om tot een uitgewerkt overzicht te komen heeft het programmateam informatie verzameld uit actuele beleidsstukken en uit gesprekken/interviews met de leden van de kernteams en diverse ambtelijke overleggen. In deze rapportage is in één oogopslag duidelijk welke thema's spelen binnen elk beleidsterrein en wat (op hoofdlijnen) de planning is van de uitvoeringsagenda's. Daarmee omvat het meerjarig uitvoeringsprogramma Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein de koers waarop de Zeeuwse gemeenten komende jaren samenwerken.

Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein (ZSSD)

De Zeeuwse samenwerking in het sociaal domein heeft als doel bij te dragen aan een provincie Zeeland met inwoners die gezond, gelukkig en maatschappelijk redzaam zijn. Het is een grote opgave en er zijn veel organisaties en mensen bij betrokken. Om hieraan bij te dragen is een structuur ingericht die door alle colleges van de Zeeuwse gemeenten is goedgekeurd: de Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein (ZSSD). Deze is erop gericht meer grip en overzicht te krijgen, met een goede balans tussen de bestuurlijke wensen en de beschikbare capaciteit, met een minimum aan bestuurlijke drukte en binnen het beschikbare budget.

Er is binnen het sociaal domein veel dynamiek: landelijke ontwikkelingen en nieuwe wetgeving beïnvloeden de agenda en prioriteiten. Het realiseren van een meerjarig uitvoeringsprogramma voor het sociaal domein geeft duidelijkheid en overzicht en brengt focus aan. Het geeft de mogelijkheid te monitoren op de resultaten van de samenwerking en maakt zo helder wat de bijdrage is van de Zeeuwse samenwerking, waar we het voor doen. We richten een cyclus van plannen, evalueren en bijstellen in en maken gebruik maken van beschikbare data, waarmee we steeds scherper aan onze gezamenlijke doelen werken.

Het uitvoeringsprogramma dat voorligt heeft als doel om bestuurders op hoofdlijnen te informeren over de voortgang van de afgesproken beleidsontwikkelingen in de Zeeuwse samenwerking. De samenwerking op de regiovisies wordt operationeel door de programmacoördinatoren aangestuurd. Het PMO (Provinciaal Managementoverleg) heeft als taak om aan te sturen op een correct proces, het vaststellen van prioriteiten, het beschikbaar stellen van capaciteit en waar nodig middelen.

Leeswijzer

In het voorliggende uitvoeringsprogramma staan de speerpunten uit de (door de raden) vastgestelde regionale beleidsvisies van de vier domeinen op een rij. Deze agenda bevat daarop op deze domeinen de activiteiten die nodig zijn om tot vaststelling van de regionale opgave te komen. Het uitvoeringsprogramma wordt twee keer per jaar geactualiseerd.

Wettelijk verplicht

Landelijke ontwikkeling/afspraken

Regionaal afgesproken in beleidskader

2. Jeugd

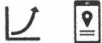
Het Rijk en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) hebben in juni 2023 de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 vastgesteld. De Hervormingsagenda (HA) moet leiden tot een beheersbaar jeugdstelsel (terugdringen van kosten) en verbetering van de hulpverlening. De afspraken in de HA zijn verwerkt in de regiovisie jeugdhulp Zeeland 2023-2028 (hierna: de regiovisie). De regiovisie is eind 2023 vastgesteld door alle gemeenteraden en geeft richting aan de (transformatie)ontwikkelingen van de jeugdhulp in Zeeland tot en met 2028. In de regiovisie zijn ook de afspraken vanuit de Norm voor Opdrachtgeverschap verwerkt. Daarmee verbinden de Zeeuwse gemeenten zich aan afspraken over hoe regionaal en bovenregionaal wordt samengewerkt. De manier waarop we dat doen ligt vast in contracten en samenwerkingsafspraken.

In onderstaand overzicht staan de regionale speerpunten aangegeven voor de jeugdhulp.

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
1. Stevige lokale teams 	a. Alle Zeeuwse gemeenten werken op basis van het richtinggevend kader 'Toegang, lokale teams en integrale dienstverlening' vanuit de HA.	- Lokale teams werken met gelijke instrumenten en methodieken om eenheid van taal en efficiënte uitvoering te realiseren.	Q1 2028
		- Elke gemeente heeft stevige lokale (wijk)teams die werken volgens de vijf basisfuncties voor lokale teams en de leidraad 'Werken aan veiligheid'. Het lokale team werkt domeinoverstijgend en 0-100.	Q1 2028
	b. We ronden de proeftuin Ieder1 op 1 april 2024 af.	- Eindevaluatie en geleerde lessen vanuit de Zeeuwse proeftuinen; eindafrekening subsidie.	Q1 2025
	c. Zeeland werkt de vier bouwstenen van het TS uit als beproevende regio: <ul style="list-style-type: none"> • Gezinsgericht • Rechtsbeschermend en transparant • Lerend • Eenvoudig 	- Er is een regionaal plan 'Beproevende regio' op basis van de bouwstenen van het TS. De geleerde lessen vanuit de Zeeuwse proeftuinen zijn hierin verwerkt. Dit plan is geïntegreerd in de regiovisie HGKM.	Q1 2026
	- Er zijn afspraken gemaakt met alle betrokken partners bij kind- en gezinsbescherming, waaronder ggz, volwassen hulpverlening, schuldhulpverlening en het Zorg- en Veiligheidshuis.	Q1 2026	

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
		<ul style="list-style-type: none"> - Er is een regionaal veiligheidsteam dat op basis van landelijke besluitvorming is vormgegeven. 	Afhankelijk van landelijke besluitvorming
		<ul style="list-style-type: none"> - De betrokken partijen (GI's, VT en de RvdK) versterken de lokale teams, zodat de lokale teams ondersteuning in het vrijwillig kader kunnen optimaliseren en uitbreiden. 	Q1 2026
	d. We werken het begrip 'normaliseren' verder uit.	<ul style="list-style-type: none"> - Gemeenten en zorgaanbieders verstaan hetzelfde onder het begrip normaliseren en passen dit in de dagelijkse praktijk toe. 	Q1 2028
	e. Er is een gezamenlijke agenda van de domeinen Jeugd en Veiligheid.	<ul style="list-style-type: none"> - Er is een sterke verbinding met het Zorg- en Veiligheidshuis en uitvoerende partners Veiligheid. 	Q4 2026
2. Integraal en dekkend aanbod, efficiënt georganiseerd 	a. Uitvoeren aanbestedingsproces jeugdhulp 2028 en verder.	<ul style="list-style-type: none"> - Er is Zeeuws-breed een beschikbaar en passend aanbod, aansluitend op de stevige lokale teams. - We streven naar (sub)regionale afspraken over de inzet van organisaties voor het passende (vrij toegankelijke) aanbod. 	Q1 2028
		<ul style="list-style-type: none"> - We hebben keuzes gemaakt met betrekking tot de aard en het volume van jeugdhulpvoorzieningen en realiseren hiermee een dekkend jeugdhulplandschap voor de meest kwetsbare jeugdigen. 	Q1 2026
		<ul style="list-style-type: none"> - We hebben nieuwe vormen van digitale ondersteuning/jeugdhulp beschikbaar/ingekocht. 	Q1 2028
	b. Uitvoeren notitie beheersmaatregelen.	<ul style="list-style-type: none"> - We beheersen de uitgaven voor jeugdhulp door financiële sturing. 	Q4 2028
		<ul style="list-style-type: none"> - We bakenen jeugdhulp af door een eenduidige uitwerking van/handreiking voor de verordening. 	Q4 2025
		<ul style="list-style-type: none"> - Alle gemeenten werken volgens dezelfde methodieken 	Q4 2028

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
		- Onderwijs en jeugdhulp zijn complementair aan elkaar.	Q4 2028
	c. Verminderen administratieve lasten.	- We verbeteren samenwerkingsafspraken tussen gemeentelijke toegangen, GI's en zorgaanbieders.	Q1 2026
3. Hoogcomplexe casuïstiek thuis nabij 	a. <i>Hoofddoel</i> Jeugdigen binnen de doelgroep hoogcomplexen casuïstiek groeien zo thuis mogelijk op.	- Er is sprake van ketensamenwerking vanuit dezelfde visie en uitgangspunten met Zeeuwse uniforme afspraken voor toegangen, aanbieders, jeugdbescherming en overige betrokkenen.	Q4 2028
	b. <i>JeugdzorgPlus</i> Realiseren af- en ombouw JeugdzorgPlus.	- In samenwerking met West-Brabant Oost (WBO) en West-Brabant West (WBW) realiseren we de afbouw naar 0 gesloten plaatsen JeugdzorgPlus en de ombouw naar alternatief aanbod (boven)regionaal.	Q4 2029
	c. <i>Residentieel</i> Transformeren residentiële jeugdhulp naar zorg thuis nabij.	- We hebben zicht op de vraag naar en het aanbod van residentiële zorg en betrekken hierin ambulante aanbod.	Q1 2025
	d. <i>Almata</i> Bepalen perspectief Almata	- Passend behandelaanbod voor hoogcomplexen casuïstiek en expertise van Almata benutten in de hervormingen.	Q1 2025
	e. <i>RET</i> Positioneren en borgen RET Zeeland	- Het RET is beter gepositioneerd op alle vier haar functies, gemeenten zijn tevreden en maken er gebruik van.	Q1 2025
		- Het RET is onderdeel van een hervormingsgerichte procesinrichting die leidt tot de afbouw van gesloten plaatsingen en thuis nabij opgroeien.	Q1 2026
	f. <i>Kleinschalig verblijf</i> Opstellen beeld van noodzakelijke passende (kleinschalige) vormen van verblijf.	- We hebben zicht op de werkzame elementen en de consequenties van kleinschalige residentiële woonvormen.	Q4 2026
- We weten wat er nodig is voor de nieuwe contractperiode vanaf 2028.		Q1 2028	

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
	g. We hebben in Zeeland een passend alternatief aanbod.	- Er is een breed systeemgericht hulpaanbod ambulante zorg als alternatief voor residentiële en gesloten plaatsingen.	Q1 2028
		- Onderwijs en gemeenten werken samen aan het voorkomen van gesloten plaatsingen.	Q1 2029
		- Er wordt gebruik gemaakt van ervaringsdeskundigheid.	
4. Samen leren en doen wat werkt 	a. We gebruiken de startfoto HA voor bijstelling van de prioriteiten in dit uitvoeringsprogramma.	- Er is een startfoto jeugdhulp Zeeland.	Q2 2024
	b. We benutten ervaringen van cliënten en naasten voor beleidsontwikkeling. We werken aan borging van ervaringskennis en -deskundigheid in de uitvoering en beleid.	- Op basis van goede voorbeelden in het land onderzoeken we hoe we ervaringsdeskundige inbreng in beleidsontwikkeling en uitvoering kunnen integreren.	Doorlopend
	c. Leren en verbeteren is een structureel onderdeel van de samenwerking in de jeugdhulpketen.	- We richten een lerende cyclus in conform de notitie 'Een lerende cyclus op de ontwikkelingen jeugdhulp inrichten binnen Zeeland'.	Q4 2026
		- We bundelen scholingsvraagstukken en stellen deze via een leeragenda beschikbaar voor professionals van gemeenten en samenwerkingspartners.	Q1 2026
		- We gebruiken het digitale platform 1SociaalDomein voor kennisuitwisseling en het delen van goede voorbeelden.	Doorlopend
	d. We monitoren de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen van de Hervormingsagenda. We volgen daartoe de landelijke handreiking HA.	- We hebben inzicht in de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen van het jeugdhulplandschap in Zeeland.	Doorlopend

Aandachtspunten bij deze pijler:

- De jeugdhulpkosten blijven stijgen in de meeste gemeenten, terwijl er vanuit de HA forse besparingsmaatregelen op ons afkomen.
- Het is lastig om de 'knip' te maken in de reikwijdtebepaling jeugdhulp (jeugdhulpplicht voor de meest kwetsbare jeugdigen) en tegelijkertijd de transformatie die nodig is te bewerkstelligen ('vroeg erbij', ondersteuning als de problemen nog klein zijn).
- Als jeugdregio heb je niet op alle belangrijke voorwaarden invloed, denk aan ondersteunende wetgeving die past op aanpalende wetgeving.
- De eigen jeugdagenda en de omslag naar meer opgavegericht en gezinsgericht werken (0-100+) vragen meer afstemming en samen optrekken.
- Het inrichten van stevige lokale teams als speerpunt binnen de pijler Jeugd is in de toekomst niet houdbaar vanwege het integrale karakter van deze teams.

3. Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

In het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 werken de Zeeuwse gemeenten samen aan de uitvoering van beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. In Zeeland werken we voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang samen volgens de Regiovisie Beschermd Wonen/Maatschappelijke Opvang 2022-2025 en daarbij horende uitvoeringsagenda. Hiermee verbinden de Zeeuwse gemeenten zich aan afspraken over hoe regionaal en bovenregionaal wordt samengewerkt. De manier waarop we dat doen ligt vast in contracten en samenwerkingsafspraken. De Regiovisie geeft richting aan de (transformatie)ontwikkelingen van een beschermd wonen naar een beschermd thuis in Zeeland voor de komende jaren. Voor 2026-2030 is er een addendum op de Regiovisie Beschermd Wonen en Opvang opgesteld.

Sinds 2022 voeren de gemeenten zelf de toegang tot beschermd wonen uit met een gezamenlijk vastgestelde toegangsregeling. Voor maatschappelijke en vrouwenopvang geldt een landelijke toegang via de zorgaanbieders. Als het gaat om vrouwenopvang sluiten de Zeeuwse gemeenten zich aan bij de afspraken die tussen de centrumgemeenten en de Federatie Opvang zijn gemaakt.

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
1. Cliënt- en naastenperspectief 	a) We onderzoeken hoe de rol van de ervaringsdeskundige en de rol van de onafhankelijk cliëntondersteuner het beste ingevuld kan worden. Daarbij kijken we ook op welke onderdelen we Zeeuws inzetten en op welke onderdelen lokaal (bijv. Weer Thuis).	- Gemeenten maken optimaal gebruik van de inzet van ervaringsdeskundigen en onafhankelijke cliëntondersteuning bij het verlenen van zorg en ondersteuning in het sociaal domein, op regionaal en lokaal niveau. <i>Ervaringsdeskundigheid in Weer Thuis is financieel geborgd, maar wordt nog niet optimaal ingezet.</i>	2023-2024
	b) We zorgen voor aansluiting op de lokale inbreng van cliënt- en naastenperspectief.	- Er is samenhang tussen de inbreng van cliënt- en naastenperspectief op lokaal niveau en de inbreng op Zeeuws niveau.	2023-2024
	c) Er is een platform voor cliënten en naasten om input te leveren voor beleidsontwikkeling. We werken aan borging van ervaringskennis en -deskundigheid in de uitvoering en beleid.	- Er is een flexibele pool van cliënten en naasten die gemeenten en aanbieders actief kunnen betrekken bij het ontwikkelen van beleid en uitvoeringsplannen. <i>De flexibele pool van Deeldenkers stopt per juli 2024. De geleerde lessen uit het project worden opgenomen in de visie cliënt- en naastenperspectief BW-MO.</i>	2024

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
	d) We organiseren een werkconferentie met ketenpartners, gemeenten en aanbieders om speerpunten te formuleren voor beleid op cliënt- en naastenperspectief.	- In het vervolg op de regiovisie heeft cliënt- en naastenperspectief een concrete invulling waarmee projecten ook financieel geborgd worden.	Q3 2025
	e) We honoreren een projectvoorstel van Emergis en Hersteltalent om ervaringsdeskundigen in te zetten bij maatschappelijke en justitiële dienstverlening (MJD). We volgen de uitkomsten van de pilot.	- Er is regionaal ervaring opgedaan met het inzetten van ervaringsdeskundigheid voor maatschappelijke opvang.	2023-2025
2. Preventie en vroegsignalering 	a) Ketenpartners, cliënten en ervaringsdeskundigen moeten elkaar laagdrempelig kunnen ontmoeten in de halfjaarlijkse inspiratiesessies preventie. In de sessies is ruimte voor het delen van goede ideeën, nieuwe methodieken.	- Sterk voorliggend veld in alle 13 gemeenten. Regionaal delen van goede ideeën, nieuwe methodieken, etc. op het gebied van preventie en vroegsignalering.	2022-2025
	b) We maken afspraken over de lokale en regionale inzet van middelen uit het regiobudget, bedoeld voor preventie van BW-MO.	- Gemeenten zetten de lokale middelen die ze ontvangen uit het regiobudget in voor effectieve preventie van BW-MO. - Gemeenten zetten de middelen uit het regiobudget in voor effectieve preventie van BW-MO en waar mogelijk aansluiting op SV.	Q3 2024
	c) We monitoren wat gemeenten aan preventieve maatregelen nemen als het gaat om BW-MO.	- Preventiemaatregelen en vroegsignalering zijn opgenomen in de centrale monitor BW-MO. <i>Dashboard met basisinformatie is nog niet in gebruik genomen in Q1 2025, doorontwikkeling (vb. preventie en vroegsignalering) vindt daarom uiterlijk Q3 2025 plaats.</i>	Q1 2025

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
	d) We brengen in beeld welke afspraken er zijn met aanbieders van maatschappelijke opvang voor de preventie van dakloosheid door middel van de Preventiescanner.	- Er is zicht op wat er in de regio gedaan wordt aan de preventie van dakloosheid.	Q2 2024
	e) Onderzoeken wat er aan verslavingspreventie gedaan wordt en hoeveel financiële middelen hieraan gekoppeld zijn.	- Er is vanuit gemeenten meer aandacht voor en meer sturing op verslavingspreventie.	Q4 2023
3. Toegang 	a) De toegang tot maatschappelijke opvang nemen we opnieuw onder de loep.	- De toegang voor maatschappelijke opvang is onderzocht en er is een advies uitgebracht hoe deze te organiseren en inrichten. <i>Het onderzoek is afgerond en er worden aanvullende afspraken gemaakt met de zorginstellingen. In Q3 2025 start een projectleider die de acties uit het onderzoek oppakt en de Ethos licht telling op zich neemt.</i>	Q1 2025
	b) De toegangsmedewerkers specialiseren zich in inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Er worden leernetwerkbijeenkomsten georganiseerd en er is een platform om casuïstiek te bespreken.	- De medewerkers zijn deskundig en kennen de context van psychische problematiek. De toegangen weten elkaar te vinden.	Q1 2025
4. Wonen en voorzieningen 	a) Uitvoeren Bouwstenennotitie MO waarin maatregelen staan voor betere spreiding van voorzieningen en het realiseren van maatwerkoplossingen.	- Er is in de regio passende ondersteuning ter voorkoming van dak- en thuisloosheid.	Q2 2025
	b) Nieuwe afspraken maken over de financiering en regionale en lokale verantwoordelijkheden v.w.b. maatschappelijke en vrouwenopvang.	- Er is een Herijkingsnotitie MO/VO.	Q2 2024

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
	c) We onderzoeken het huidige zorglandschap BW en opvang en stellen een spreidingsplan op. We maken o.b.v. hiervan een afwegingskader om nieuwe initiatieven aan te toetsen.	<ul style="list-style-type: none"> - We hebben een gezamenlijke visie op voorzieningen met een regionale functie. Deze visie is de basis voor de transformatie van het huidige aanbod. Er is een kader om nieuwe initiatieven aan te toetsen. <p><i>Het bureau AAG gaat in Q3 2025 aan de slag om tot een uitvoeringsplan te komen.</i></p>	Q2 2024
	d) We leggen de verbinding met andere ontwikkelingen op het gebied van wonen in Zeeland.	<ul style="list-style-type: none"> - De ontwikkelingen op het vlak van wonen in Zeeland zijn op elkaar afgestemd, we doen geen dingen dubbel. - We geven het traject Wonen en zorg voor aandachtsgroepen een duidelijkere plek als besluitvorming rondom adviesopdracht Provincie compleet is. 	Q3 2024
	e) In alle subregio's implementeren we het uitstroomprogramma Weer Thuis.	<ul style="list-style-type: none"> - In elke subregio zijn er goed werkende afspraken voor uitstroom uit een voorziening naar een zelfstandige woning. 	Q1 2025
5. Inkoop, contractbeheer, toezicht 	a) We stellen contracten en subsidies op met aanbieders en monitoren de afspraken via de contractmanager.	<ul style="list-style-type: none"> - Er zijn contracten en subsidies met aanbieders beschermd wonen en maatschappelijke opvang. 	Q1 2024
	b) We regelen contractmanagement MO in, zodat wordt toegezien op de naleving van de overeenkomsten en de kwaliteit van de ondersteuning.	<ul style="list-style-type: none"> - Er is een contractmanager die toeziet op de kwaliteit en naleving van overeenkomsten voor maatschappelijke opvang. 	Q1 2024
	c) We stellen wachtlijstbeheer voor beschermd wonen in.	<ul style="list-style-type: none"> - Er is een beeld van de wachtlijst voor plekken beschermd wonen. <p><i>Nog geen volledig beeld van alle gemeenten.</i></p>	Q1 2025
	d) We werken aan de voorzieningen voor jongvolwassenen en een maatwerkproduct voor hoog-complexe psychosociale zorgvragen.	<ul style="list-style-type: none"> - Er zijn middelen en afspraken voor nieuwe voorzieningen. <p><i>Er zijn middelen en afspraken voor complexe casuïstiek BW.</i></p>	Q2 2025

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
	e) Contractmanagement sluit aan bij de regionale samenwerking om zorgfraude en onrechtmatigheid tegen te gaan.	- Er is een werkproces ingericht waarbij signalen van onrechtmatigheid of fraude terecht komen bij de toezichthouders (zie Aanpak zorgfraude en onrechtmatigheid, bij het onderdeel SV)	Q3 2024
	f) Actualiseren regelgeving en besluitvorming: Wmo verordeningen aanpassen op de nieuwe werkwijze, beleidsregels PGB beschermd wonen.	- Er zijn Wmo-verordeningen die aansluiten bij de nieuwe werkwijze en eventueel een Zeeuwse werkwijze bij aanvragen om PGB's beschermd wonen.	Q3 2023
6. Bekostiging en partnerschap 	a) We ontwikkelen een regiobudget voor BW, MO en VO met bijbehorende partnerschapsafspraken.	- Er is een regiobudget en integrale beleidsontwikkeling voor beschermd wonen en opvang. De samenwerking in het kader van de regiovisie verloopt in partnerschap.	Q1 2024
	b) We werken aan het uniformeren van berichtenverkeer en verminderen van administratieve druk bij aanbieders.	- Er is duidelijk protocol over hoe beschermd wonen en opvang administratief verwerkt worden.	Q1 2025
7. Monitoring en evaluatie 	a) We werken aan een centrale monitor voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. We organiseren gesprekken over de uitkomsten van de monitor.	- Er is een betrouwbare centrale monitor BW-MO. De werkgroepen interpreteren de monitor en gebruiken deze actief voor het bijsturen van beleid.	Q1 2025
	b) We monitoren de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen van Beschermd Thuis en Dakloosheid t.b.v. de monitors van VNG.	- We hebben inzicht in de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen van het zorglandschap in Zeeland.	Q1 2025
	c) We evalueren de samenwerkingsafspraken en brengen advies uit over het vervolg op de regiovisie.	- Er is consensus over het vervolg van de regiovisie na 2025.	Q3 2024

Aandachtspunten bij deze pijler:

- Er is een tekort aan woningen om uitstromende cliënten te huisvesten. De ambulantisering van beschermd wonen en maatschappelijke opvang komt daardoor in het gedrang.

Meerjarig uitvoeringsprogramma ZSSD, monitor november 2025

- De onzekerheid rond de nieuwe governance voor het sociaal domein Zeeland (waaronder de inkoop van (onder andere) beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang) draagt bij aan stagnering van voortgang.
- De uitwerking van de Wet woonplaatsbeginsel, objectief verdeelmodel en uitwerking landelijke waarborgen is nog niet rond. Hierdoor staan zaken *on hold* of vertragen.
- Meer data-gedreven werken vraagt verdere ontwikkeling, nog niet alle informatiestromen zijn betrouwbaar door o.a. incorrecte of onvolledige aanleveringen van samenwerkingspartners.

4. Sociale veiligheid

In de provincie Zeeland werken de dertien gemeenten, zorg- en veiligheidspartners samen in de keten zorg en veiligheid. De samenwerking wordt vormgegeven in regionale programma's. De samenwerking is complex door een diversiteit aan regio-indelingen van de partners in de keten zorg, veiligheid en sociaal domein. De aansluiting tussen het zorg- en veiligheidsdomein dient nog beter vorm te krijgen. Sinds 2021 draagt de implementatie van de Levensloopaanpak bij aan het versterken van de verbinding in de ketensamenwerking en richt zich specifiek op de hoog complexe cliënten met hoog veiligheidsrisico en hebben vaak langdurige, intensieve ondersteuning nodig vanwege de stapeling van meerdere problemen. In 2023 is het project Domeinoverstijgend samenwerken zorg en veiligheid opgestart om de samenwerking tussen het zorg-, veiligheids- en sociaal domein te verbeteren van uitvoeringsniveau tot aan bestuurlijk niveau. Dit project is ook ondergebracht bij de pijler Sociale Veiligheid. Binnen deze pijler bespreken we ook de regionale samenwerking in het Toekomstscenario kind en gezinsbescherming met daarbinnen de aanpak van huiselijk geweld en in de anti-discriminatievoorziening. Buiten de scope van deze pijler en van de Zeeuwse samenwerking sociaal domein vallen de onderwerpen die puur samenhangen met veiligheid en in mindere mate een zorgaspect bevatten. Deze onderwerpen vallen onder de governance van het veiligheidsdomein en de Driehoek.

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
1. Levensloopaanpak 	a) Implementeren levensloopaanpak voor personen met verward gedrag en een hoog veiligheidsrisico.	- De levensloopaanpak is geïmplementeerd bij alle gemeenten.	Q1 2024
	b) Duidelijkheid creëren voor professionals over gegevensuitwisseling.	- Professionals zijn op de hoogte van de kaders van gegevensuitwisseling tussen organisaties, de kaders vormen geen belemmering voor hun werkuitvoering.	Q1 2024
	c) Bestendigen en borgen levensloopaanpak voor Zeeland, incl. financiering na 2026.	- De samenwerkingsafspraken Levensloopaanpak en de financiering (2022-2026) zijn geëvalueerd en een borgingsvoorstel is opgeleverd en vastgesteld.	Q2 2026
2. Domeinoverstijgend samenwerken Zorg en Veiligheid (DOS Z&V) 	a) We ontwikkelen een visie en een governancestructuur op de verbinding Zorg en Veiligheid.	Projectaanpak: - Er is een vastgestelde visie op hoe we in Zeeland domeinoverstijgend samenwerken op het gebied van zorg en veiligheid. Alle partners in de keten hebben bijgedragen aan deze visie en onderschrijven deze ook.	Q3 2024
	b) Op basis van de visie is een implementatieplan ontwikkeld	Projectaanpak:	Q1 2027

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
	<p>waarin ook de governancestructuur is geregeld.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek naar regionaal expertise/adviesteam (in verbinding met beleid) biedt specialistische kennis, ondersteunt lokale regie en verbetert aanpak van complexe casussen in de regio. - De rollen van iedereen in de keten zijn duidelijk (bestuur, management, beleid en uitvoering). - Er is (bestuurlijk) mandaat voor het multidisciplinair overleg en integraal werken. - Uniforme methodiek voor doorbraak in complexe casussen binnen sociaal domein, bevordert efficiënte samenwerking en effectieve oplossingen in Zeeland. - Herijking Zeeuwse regiekaart verbetert criteria en implementatie, ondersteunt professionals en ketenpartners bij effectieve casusaanpak in de regio. - Centrale registratie van complexe casussen bevordert snelle informatie-uitwisseling, regionale beleidsvorming en effectieve oplossingen binnen de Zeeuwse gemeenten. - Regionaal Interventieteam (RIT) zorgt voor snelle, efficiënte aanpak van zorgwekkend gedrag, ontlast politie en biedt passende zorgoplossingen. 	
<p>3. Integrale veiligheidsmonitor (lichte criminaliteit, Zorg- en Veiligheidshuis)</p>	<p>a) Er is een dekkend signalerings- en opvolgingsaanbod.</p> <p>b) We voorkomen jonge aanwas en ondermijning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Samenwerking geven we lerend vorm over organisaties en sectoren heen: zorg, civiel, straf, bestuur en met vertegenwoordigers van ervaringsdeskundigen. - Er is een preventiestructuur ingericht voor criminaliteit en ondermijning. 	<p>Q4 2026</p> <p>Q4 2026</p>

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
4. Discriminatie.nl Zeeland 	a) Discriminatie.nl Zeeland (voorheen: Antidiscriminatiebureau Zeeland) behandelt discriminatieklachten van alle Zeeuwse inwoners en registreert deze in het landelijke registratiesysteem voor de 13 gemeenten conform de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (Wga).	- Er is een goed functionerend en laagdrempelig bereikbare antidiscriminatievoorziening .	
5. Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) en personen met zorgwekkend gedrag	We realiseren een sluitende regionale en lokale aanpak voor personen met zorgwekkend gedrag en mensen die (mogelijk) in aanmerking komen voor verplichte zorg, door samenwerking tussen partners te versterken en bestaande structuren effectief te benutten. Binnen deze aanpak zorgen we ook voor een sluitende werkwijze waarmee zorgmeldingen van jongeren vanuit de politie tijdig en adequaat worden opgepakt, zodat deze niet tussen wal en schip raken.	- We geven uitvoering aan het wederkerigheidsbeginsel en de essentiële voorwaarden bij het proces van de Wvggz	Q4 2026
		- Personen met zorgwekkend gedrag en mensen die (mogelijk) in aanmerking komen voor verplichte zorg worden tijdig gesignaleerd, snel gehoord/geholpen en passend ondersteund via een afgestemde regionale en lokale aanpak. - Er zijn effectieve interventies ingericht voor de aanpak van personen met zorgwekkend gedrag die aansluiten op bestaande (lokale en regionale) structuren/initiatieven.	Q4 2026
		- Via een pilot is een werkwijze ingericht voor de routing van overige zorgmeldingen jeugd via het Meldpunt zorgwekkend gedrag Zeeland. De resultaten van de pilot worden geëvalueerd en vormen de basis voor besluitvorming over structurele borging van de werkwijze.	Q4 2025

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
6. Aanpak zorgfraude en onrechtmatigheid	We richten een team in die zorgfraude en onrechtmatigheid binnen Wmo en Jeugdwet in de Zeeuwse gemeenten bestrijdt.	- We stellen een kwartiermaker aan die uitvoering geeft aan het vastgestelde beleidsplan.	Q2 2024
		- We stellen zes toezichthouders aan die signalen van zorgfraude en onrechtmatigheid onderzoeken en aanpakken.	Q1 2025
		- Voorbereiding start toezicht in Zeeland, o.a. categorale toewijzing, mandaat, informatie ophalen contractmanagement en ICT-oplossingen bestuderen.	Q4 2024
7. Preventie radicalisering	Opzetten van een integrale (lokale) aanpak in het tegengaan van radicalisering en extremisme. Beleidsadvisering en coördinatie is belegd bij het CZW bureau.	- De Zeeuwse gemeente hebben een preventie- en meldingsstructuur en een integrale lokale aanpak in het tegengaan van radicalisering en extremisme.	Q4 2024
		- De lokale aanpak is versterkt door het opbouwen en activeren van lokale netwerken en het aanstellen van aandachtsfunctionarissen, waardoor vroegsignalering, kennisdeling en samenwerking tussen partners duurzaam zijn geborgd.	Q4 2026
8. Toekomstscenario kind en gezinsbescherming incl. aanpak Huiselijk geweld en Kindermishandeling 	We ronden de proeftuin leder1 op 1 december 2024 af. Zeeland ontwikkelt de uitgangspunten van het toekomstscenario door als beproevende regio.	- Eindevaluatie en geleerde lessen vanuit de Zeeuwse proeftuinen.	Q4 2024
		- Er is een (sub)regionaal plan hoe de veiligheidsorganisaties (Gecertificeerde Instellingen (GI's), Veilig Thuis (VT) en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK)) binnen de huidige wettelijke kaders de lokale wijkteams adviseren bij casuïstiek.	Q4 2025

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
		<ul style="list-style-type: none"> - Er is verbinding gelegd met alle betrokken partners bij kind- en gezinsbescherming, waaronder ggz, volwassen hulpverlening, schuldhulpverlening, het Zorg- en Veiligheidshuis. 	Q1 2027
	Er wordt in alle gemeenten in de regio gewerkt aan de basis van het Toekomstscenario.	<ul style="list-style-type: none"> - Lokale teams werken met methoden van domeinoverstijgend werken zoals de doorbraakmethode, maatwerkbudgetten, omgekeerde toets en top 3 methode. 	Q1 2026
		<ul style="list-style-type: none"> - Elke gemeente heeft stevige lokale (wijk)teams die werken volgens de vijf basisfuncties voor lokale teams en het implementatie van de Leidraad werken aan Veiligheid (voorheen: Kwaliteitskader Werken aan veiligheid). 	Uiterlijk 2027
	Er is een gezamenlijke agenda van de domeinen jeugd en veiligheid.	<ul style="list-style-type: none"> - De verbinding met het Zorg- en Veiligheidshuis is versterkt, onder andere door de uitvoering van de afspraken over de routing 'overige zorgen jeugd'. 	Q2 2025
	We evalueren en stellen de huidige regiovisie HGKM bij.	<ul style="list-style-type: none"> - Er is een integrale, regionale aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling gerealiseerd, gericht op vroegtijdige signalering, het duurzaam stoppen van geweld en met specifieke aandacht voor kwetsbare groepen. Voor extra kwetsbare groepen met specifieke problemen is de nodige deskundigheid in Zeeland aanwezig. 	Q4 2025
	Waar veiligheid in het geding is, werken we volgens de visie 'Gefaseerd samenwerken aan veiligheid' en de TOP-3 methodiek.	<ul style="list-style-type: none"> - De visie 'Gefaseerd samenwerken aan veiligheid' en de TOP-3 methodiek zijn geïmplementeerd bij de 13 gemeenten en de samenwerkende partners. 	Q4 2025

Aandachtspunten bij deze ontwikkellijn:

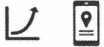
- De governance/het samenwerkingsmodel voor pijler Sociale veiligheid is een groei-model, waarbij we de komende periode moeten onderzoeken hoe het zich verhoudt tot de governance sociaal domein en de (evaluatie van de) OZO-structuren.
- BZK bezig met herijking wet Wga waardoor taken en geldstromen binnen het stelsel worden herzien. Dit heeft gevolgen voor gemeenten in ADV's. Verwachting periode proces wet aanpassing 2024-2026.
- Preventie beleid en uitvoering nu geen onderdeel van Wga. Hierdoor zijn de preventiewerkzaamheden van het ADB niet Zeeuws geborgd. Een aantal gemeenten koopt dat los in. Is het wenselijk dat iedere gemeente aan een basispakket van preventie m.b.t. inclusie en ongelijkheid voldoet? Uitkomst van deze vraag hangt samen met de uitkomst van de herijking Wga.
- Het instellen van een werkbudget voor de Levensloopaanpak, als integraal onderdeel van de al bestaande subsidieafspraken met Emergis, is in ontwikkeling. De verbinding gemeenten, zorgverzekeraar, woningcorporaties Zeeuwse Zorg Coalitie en ggz is nog niet op alle beleidsdoelen voldoende gelegd.
- Het realiseren van domeinoverstijgende samenwerking tussen het zorg-, veiligheids- en sociaal domein vraagt om een gezamenlijke beweging en een veranderopgave. Dit vergt tijd, zorgvuldigheid en een andere manier van samenwerken, waarbij domeinverbindend werken centraal staat en ruimte nodig is voor het ontwikkelen van gezamenlijke taal, vertrouwen en werkwijzen.
- (Up-to-date) kennis over gegevensuitwisseling tussen de verschillende domeinen (sociaal, veiligheids- en zorgdomein) is randvoorwaardelijk blijft een belangrijk onderwerp om op de agenda te houden

5. Gezondheid

Gemeenten willen gezond leven voor alle inwoners toegankelijk maken en daarmee de gezondheid van de gehele samenleving vergroten. Iedereen moet de kans krijgen om gezonde keuzes te kunnen maken. Een gezonde bevolking heeft meer veerkracht en is daarmee meer zelf- en samenredzaam. Het kabinet geeft prioriteit aan preventieve gezondheid en werkt aan een plus op het IZA (hierna AZWA) om duidelijk te maken welke stappen hierop gezet moeten worden de komende jaren. De akkoorden worden gekenmerkt door een gewenste en noodzakelijke samenwerking tussen zorgaanbieders, zorgverzekeraars en gemeenten (sociaal domein). De Zeeuwse Zorgcoalitie (ZZC) vormt een belangrijke netwerksamenwerking op het gebied van zorg en gezondheid in de regio. In januari 2022 hebben de Zeeuwse gemeenten, GGD Zeeland en zorgaanbieders een pact ondertekend om de samenwerking op het gebied van gezondheid te bestendigen, de zorgtransitie te realiseren en het gedachtegoed van Positieve Gezondheid te omarmen. Eind 2023 is het IZA regioplan "Samen houden we Zeeland Gezond" vastgesteld, o.a. door de gemeenten. Hierin staan ook de gemeentelijke opgaven binnen het IZA opgenomen. In de zomer van 2024 is dit plan voor het gemeentelijk deel vertaald naar een Uitvoeringsplan: "Van A naar Verder". Inmiddels is bekend dat het IZA vanaf 2027 opgevolgd wordt door het AZWA nu alle partijen dit akkoord hebben bekrachtigd (oktober 2025).

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
<p>1. Organiseren van regionale samenwerking</p> <p>Het gaat om een belangrijk speerpunt vanuit het IZA om daadwerkelijk de juiste zorg op de juiste plek te organiseren.</p> <p><i>(NB. Oorspronkelijk staat in het regioplan Zeeland opgenomen dat het Ecosysteem rondom transformeren van Zorg naar Gezondheid ingericht zou kunnen zijn in Q1 2024. Bij het opstellen van het uitvoeringsplan is een reëler tijdsplan vastgesteld. Deze staat hier opgenomen)</i></p> 	<p>a) Via de bestaande overlegstructuur van de Zeeuwse Zorg Coalitie (ZZC) sturen op een betere verbinding tussen het medisch en sociaal domein ten dienste van de noodzakelijke transformatie.</p>	<p>- Verkennen van een nieuw Ecosysteem met bijbehorende governance voor de transformatie van Zorg naar Gezondheid (ZonMW aanvraag gericht op netwerksamenwerking in de regio)</p>	<p>Q4 2024</p>
		<p>- Verdiepen en komen tot werkafspraken voor het Ecosysteem.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>- Borgen van de werkwijze binnen het Ecosysteem</p>	<p>Q4 2026</p>
	<p>b) Inrichten van een regionale preventie-infrastructuur door (in)formele netwerken te versterken en zo ook een netwerkstructuur voor professionals gericht op preventie in te richten.</p>	<p>- Netwerk inrichten en uitwisselen van signalen en bespreken van gevolgen van de transformatie in Zeeland op partijen in het preventieve domein.</p>	<p>Q4 2024</p>
		<p>- Verbinding met netwerk ZZC versterkt en mee-ontwikkelen van het nieuwe Ecosysteem gericht op de transformatie.</p>	<p>Q4 2025</p>
		<p>- Vormen van een kennis- en uitwisselingsplatform voor professionals en vrijwilligers met betrekking tot de beweging van zorg naar gezondheid. Mede op basis van monitoring effect transformatie.</p>	<p>Q2 2025</p>
<p>2. Stimulering van samenwerking in de 1^e lijn (m.n. huisartsenzorg)</p> 	<p>c) Het regioplatform Zeeland Zorgt Samen vallend onder 1SociaalDomein verder borgen als kennis- en uitwisselplatform voor Zeeland over de domeinen heen.</p>	<p>- Over de domeinen heen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leren van elkaar/good practice • Inspiratie voor transformeren • Samenwerking; Elkaar sneller vinden 	<p>Q2 2025</p>
	<p>a) Versterken van de samenwerking tussen met name huisartsen en het sociaal domein om de 1^e lijnszorg in Zeeland te helpen zich</p>	<p>- Er is samen met de huisartsen uitvoering gegeven aan de visie 1^e lijnszorg die januari 2024 landelijk is vastgesteld.</p>	<p>Q4 2026</p>

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
	toekomstbestendig te organiseren. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij ingezette lokale bewegingen, zoals bijvoorbeeld kernegezond, Welzijn op Recept, etc. De 1 ^e lijn heeft ingezet op een subsidie-aanvraag bij ZonMW (enerzijds gericht op het versterken van de organisatie van de 1 ^e lijn in Zeeland e anderzijds gericht op het inrichten van (het gedachtengoed) hechte wijkverbanden. Wij participeren actief op dit traject.	- Binnen de gemeenten zijn er lokale netwerken gerealiseerd die bedoeld zijn om de samenwerking tussen huisartsen en het sociaal domein te verstevigen. Hier ligt ook een link naar 2c (het mogelijk verbinden van de hechte wijkverbanden met gedachtengoed kernegezond, maar evt. ook Sterke lokale teams).	Q4 2026
	b) Gemeenten hebben een rol in het maken van afspraken over het monitoren van effecten 'Meer Tijd Voor de Patiënt' (MTVP) van de huisartsenzorg op het sociaal domein.	- Er wordt gemonitord op de effecten van MTVP op het sociaal domein.	Q4 2025
	c) Stimuleren (gedachtengoed) Kernegezond/lokale netwerksamenwerking zorg- en sociaal domein bij de 13 gemeenten (maakt ook onderdeel uit van ZonMW aanvraag en zal onderdeel worden van Regiodeal 6 ^e tranche).	- Er zijn in Zeeland minimaal 13x lokale netwerkverbanden gericht op de samenwerking tussen het zorg- en sociaal domein ((gedachtengoed) Kernegezond).	Q4 2026
3. Implementeren van 5 ketenaanpakken 	a) Implementeren en borgen ketenaanpak Valpreventie ouderen	- Plan van aanpak, implementeren aanpak, monitoren en borgen	Q1 2025
	b) Implementeren en borgen ketenaanpak Welzijn op Recept	- Plan van aanpak, implementeren aanpak, monitoren en borgen	Q1 2026
	c) Implementeren en borgen ketenaanpak Kansrijke start	- Plan van aanpak, implementeren aanpak, monitoren en borgen	Q2 2025
<i>*De planning die hier gemeld staat is de oorspronkelijke planning uit de roadmap van de VNG. Vanwege uitloop landelijk bij de diverse</i>			

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
ketenaanpakken, zullen we hier de planning bij de volgende monitor aanpassen.	d) Implementeren en borgen ketenaanpak GLI volwassenen met overgewicht en obesitas	- Plan van aanpak, implementeren aanpak, monitoren en borgen	Q3 2026
	e) Implementeren en borgen ketenaanpak Kinderen met overgewicht en obesitas	- Plan van aanpak, implementeren aanpak, monitoren en borgen	Q3 2026
4. Inrichten ketensamenwerking sociaal domein, Huisartsenzorg en GGZ 	a) Aansluiten bij het Netwerk Mentale Gezondheid – Zeeland (NMG-Z) waar Emergis als preferente zorgaanbieder trekker van is.	- Er liggen werkafspraken over het beschikbaar zijn van de “consultatiefunctie GGZ” voor gemeenten/sociaal domein	Q2 2025
		- Het sociaal domein levert Zeeuws breed haar bijdrage aan het instrument “Verkennd gesprek”	Q2 2025
		- Het sociaal domein is aangehaakt en bijdrager aan het regionaal lerend netwerk mentale gezondheid	Q4 2025
	b) Snelle Toets gericht op het aansluiten van het Sociaal Domein op bovenstaande ontwikkeling en bij goedkeuring ook het opstellen en indienen van een Transformatieplan gericht op aansluiten van het Sociaal Domein	- Indienen van ene Snelle Toets die gericht is op het aansluiten van het Sociaal Domein op genoemd Netwerk	Q2 2025
		- Na goedkeuring van deze Snelle Toets een Transformatieplan indienen op basis waarvan gelden richting het Sociaal Domein aangevraagd worden	Q4 2025
	c) Inrichten van een goede ketensamenwerking tussen de driehoek sociaal domein, huisartsenzorg en GGZ om de ondersteuning en zorg voor mensen met psychische kwetsbaarheid anders en beter te kunnen organiseren	- Er is in Zeeland een dekkend netwerk van laagdrempelige steunpunten voor mensen met psychische kwetsbaarheid	Q1 2026
		- Er liggen Zeeuwse afspraken over de inzet en versterking van ervaringsdeskundigheid	Q1 2025
- Er liggen afspraken over domeinoverstijgend samenwerken mbt mentale gezondheid in de lokale		Q2 2026	

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
		samenwerkingsverbanden zorg en sociaal domein	
5. Geven van een impuls aan digitalisering & e-health 	a) Implementeren van de handreiking 'Digitale vaardigheden' (landelijk nog in ontwikkeling) en het maken van afspraken over aanbod en inzet van gebruiksvriendelijke zorg. Hierbij komt ook aandacht voor het eventueel ontbreken van de digitale vaardigheden bij beoogde gebruikers.	- N.t.b.	N.t.b.
	b) Omdat Hybride zorg' onderdeel uitmaakt van de thema's 'Passende Zorg' en 'Toekomstbestendige huisartsenzorg' van de ZCC en 'Digitaal is normaal' één van de leidende principes van het thema 'Kerngezond' is, wordt voor de uitwerking van deze pijler bij voorkeur aangesloten bij deze ZCC-programmalijn Digitalisering. Dit vraagt nog wel uitbreiding van de werkgroep met welzijns/WMO aanbieders.	- Vanuit de SPUK IZA zijn we aangehaakt bij de digitaliseringslijn van de ZCC	Q4 2025.
	c) Onder aansturing van de stuurgroep Positief Gezond Zeeland (ZCC) participeren aan de pilot Zelf Hulp Modules (ZHM)	- In 2025 is er een subsidie-aanvraag ingediend (STOZ) om een plan van aanpak voor te bereiden voor het implementeren van ZHM in Zeeland.	Q3 2025
		- In 2026 ligt er een financieringsvoorstel voor de implementatie van een regionale aanpak ZHM over de domeinen heen.	Q4 2026
	a) Bij de fase 1 aanvraag transformatieplannen vanuit de ZCC zijn	- Inzicht in raakvlakken sociaal domein bij transformatieplannen fase 1.	Q1 2025

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
<p>6. Extra inzet gemeenten op n.t.b. onderwerpen gekoppeld aan het regioplan ZZC</p> <p><i>*inmiddels is bekend geworden dat de portal van de landelijke transformatiemiddelen gesloten is per juli 2025. Er kan dus geen aanspraak meer gemaakt worden op deze middelen.</i></p>	<p>gemeenten niet inhoudelijk betrokken geweest. De fase 1 plannen worden geanalyseerd op deze raakvlakken en daar worden vervolgstappen op voorgesteld.</p>	<p>- Advies voor eventueel aanvullende stappen.</p>	<p>Q2 2025</p>
	<p>b) Afspraken maken met zorgverzekeraar over “mede beoordelen” van nieuw ingediende transformatieplannen.</p>	<p>- Er is commitment hoe het sociaal domein nieuwe transformatieplannen mede beoordeelt/toetst op impact voor het sociaal domein</p>	<p>Q3 2025</p>
	<p>c) Stimuleren dat er gebruik gemaakt wordt door sociaal domein partners van de landelijke transformatiemiddelen via richtlijnen van het eind 2024 vastgestelde landelijke addendum.</p>	<p>- Per jaar is er minimaal 1 goedgekeurd Zeeuwse plan vanuit een sociaal domein partij (SPUK Transformatiefonds/addendum)</p>	<p>2025 - 2026</p>
	<p>d) Actief aansluiten bij planontwikkeling ZZC thema’s fase 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gezondheidsbevordering en preventie • Sociale/ maatschappelijke benadering ouderenzorg. 	<p>N.t.b</p>	<p>N.t.b</p>
<p>7. SPUK IZA randvoorwaardelijk</p> 	<p>a) Opstellen uitvoeringsagenda incl. meer detailbegroting.</p>	<p>Er ligt een door 13 colleges vastgestelde uitvoeringsagenda inclusief begroting.</p>	<p>Q3 2024 (begin)</p>
	<p>b) Omvormen samenwerkingsovereenkomst naar mandaatregeling (gemeenten onderling).</p>	<p>Er ligt een door 13 colleges vastgestelde mandaatregeling.</p>	<p>Q3 2024 (begin)</p>
	<p>c) Inventariseren van de ontwikkelingen in de monitors op het gebied van gezondheid en deze gebruiken voor de monitoring van gezondheid in de regio (GGD).</p>	<p>Er ligt een plan van aanpak rondom monitoring</p>	<p>Q2 2025</p>

Speerpunt	Wat gaan we doen	Beoogd resultaat	Realisatie
	d) Regiobeeld aan (laten) passen met gegevens uit het Sociaal Domein.	Het regiobeeld is aangevuld met gegevens uit het sociaal domein (dd. 2025 dit is geen wettelijke plicht meer, maar nog wel een sterke wens vanuit het sociaal domein)	Q3 2024
8. Laat ze niet (ver)zuipen! (dit onderdeel behoort bij preventieve gezondheid, maar maakt geen onderdeel uit van het uitvoeringsplan IZA)	a) Het aanjagen, coördineren en adviseren van een integraal beleid rondom voorkomen en vroeg signaleren van vroegtijdig alcoholgebruik en -misbruik (<24 jaar).	Een meerjarenpreventieprogramma als fundament voor de integrale aanpak en samenwerking.	Q2 2025
	b) Het coördineren van een integrale aanpak en samenwerking ten aanzien van alcoholpreventie; gericht op handhaving en regelgeving.	Het verhogen van de naleefpercentages Alcoholwetgeving, o.a. middels coördinatie van het Nalevingsonderzoek en vervolgaanpak.	2025
		Vierjaarlijks opstellen van het Zeeuwse preventie- en handhavingsplan (*uitgesteld tot Q2 2026 ivm aansluiting bij Nalevingscijfers en Gezondheidsbeleid)	Q2 2026

Aandachtspunten bij deze pijler:

- Het IZA en dus ook de regiovisie en het regioplan laten de beweging zien die ingezet moet worden van zorg naar gezondheid. Dit vraagt o.a. om een grote cultuurmaatschappelijke verandering. In 2025 is gerealiseerd dat de taal die gebruikt wordt steeds minder vaak gericht op het tekort aan fte's, maar meer vanuit de beweging van zorg naar gezondheid. Deze gezamenlijke taal gaan we verder borgen binnen de aanpak van de ZonMW aanvraag netwerksamenwerking Zeeland.
- Regiodeal 6^e tranche: Vanuit de pijler Gezondheid ZSSD gaan er twee projecten lopen gericht op de beweging van zorg naar gezondheid. Het gaat om het versterken van het gedachtengoed van Kernegezonder en het realiseren van de aanpak van voorzorgcirkels in Zeeland. Er staan middelen voor gereserveerd (in totaal circa 3 miljoen euro), maar de projectplannen moeten nog opgesteld en ingediend worden om de middelen toegekend te krijgen.
- Provincie 2050 onderdeel Zorg: in het plan 2050 van de Provincie zit ook het element hoe om te gaan met zorg(voorzieningen). Afgelopen jaar is er tussen de ZZC, de programmalijn Gezondheid en de Provincie regelmatig overleg geweest over waar inhoud elkaar raakt en hoe we elkaars proces kunnen versterken. Dit zal de komende tijd ook zeker nog aandacht vragen. Binnen het ZonMW project gericht op regionale samenwerking worden de banden verder aangehaald omdat een ieder (en vooral de inwoner) gebaat is bij een eenduidige boodschap op het terrein van zorg en gezondheid.

6. Randvoorwaarden

a. Monitoring

De Zeeuwse gemeenten zien de samenwerking op het gebied van sociaal domein als een lerende omgeving, een proces in doorontwikkeling. Er is ruimte voor ontwikkeling naar beter, naar nieuwe inzichten, mogelijkheden en kansen. We willen een omgeving creëren die zich steeds en op alle niveaus aanpast aan veranderingen en dat vraagt om regelmatig onderhoud. Tussen gemeenten, maar ook in de samenwerking met inwoners en partners, liggen altijd weer nieuwe mogelijkheden om de kwaliteit te verbeteren. Het structureel monitoren van de voortgang van alle actielijnen omschreven in het meerjarig uitvoeringsprogramma biedt voeding om als Zeeuwse samenwerking in gesprek te blijven. Goede kwalitatieve en kwantitatieve monitoring vormt de basis van dit proces.

b. Governance

Om de samenwerking tussen de dertien Zeeuwse gemeenten vorm te geven, moet er een stevig fundament liggen. De governance omvat de afspraken die we als dertien gemeenten maken om de samenwerking vorm te geven. Deze afspraken vormen de (juridische) basis waar we vanuit samenwerken in het Zeeuws sociaal domein. Zolang de overlegstructuur niet duidelijk is of er blokkades zijn, lopen we het risico dat voorstellen niet op de juiste manier in routing worden gebracht.

c. AVG

Het sociaal domein dient zich ook binnen de regionale samenwerking te houden aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (UAVG). Het is belangrijk dat iedereen binnen de Zeeuwse samenwerking zich bewust is van de privacyrisico's van gegevensuitwisseling in het sociaal domein. De wetgeving hoeft geen belemmering te vormen voor de samenwerking. Het voorstel voor de Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) zal naar verwachting vanaf januari 2024 in werking treden. Het waarborgen van de privacy voor de inwoner en regie op de aanpak van meervoudige problematiek bij gemeenten zijn uitgangspunten voor de nieuwe wet.

d. Programmteam Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein en CZW-bureau

Om het geheel goed te laten lopen, is een aantal uitgangspunten vastgesteld:

- Bestuurders zijn verantwoordelijk voor het besturen (WAT) en de managers zijn verantwoordelijk voor het managen (HOE);
- Er is een meerjarig uitvoeringsprogramma;
- Er is balans tussen wat moet gebeuren en de uitvoerbaarheid met de beschikbare mensen en middelen. Regie en sturing hierop vindt plaats in het PMO. Bij te hoge werklast vindt prioritering plaats in het PMO. Het PMO legt de keuzes voor aan het OZO Sociaal Domein;
- De medewerkers van de beleidsteams zijn inhoudelijk experts en worden ingeschakeld om concrete adviezen voor te bereiden. Zij vormen op inhoud de verbinding tussen bestuurders, hun collega's en de samenwerkingspartners;
- Borging van integraliteit bij besluitvorming in het sociaal domein wordt bewaakt door het programmteam ZSSD en het PMO als geheel;
- Ter ondersteuning van de ZSSD is een programmteam ingericht, de programmamanager ZSSD geeft hier inhoudelijk leiding aan;

- De aansturing en het opdrachtgeverschap zijn belegd en geborgd (**ACTIE**);
- De kwaliteit van de bestuurlijke advisering ligt bij de beleidsteams en wordt getoetst door het programmateam ZSSD;
- Het programmateam ZSSD en het CZW-bureau werken op basis van het meerjarig uitvoeringsprogramma.
- Het programmateam zorgt voor verbinding met de kernteams en Zeeuws brede afstemmingsoverleggen en heeft daarbij oog voor goede besluitvorming over en integratie van nieuwe opgaven en ontwikkelingen.
- Er is een duidelijke koppeling met de andere domeinen en Zeeuwse thema's. De verbinding vindt plaats binnen het OZO;
- In de kernteams en werkgroepen is vertegenwoordiging vanuit alle subregio's (Oosterschelderegio, Walcheren en Zeeuws-Vlaanderen) aanwezig. De leden van de kernteams en werkgroepen zijn verantwoordelijk voor een terugkoppeling naar hun collega's in de subregio (**ACTIE**).

e. PMO-regieteams

Elke pijler van de ZSSD heeft een PMO-regieteam. De regieteams hebben de volgende samenstelling.

Jeugd

Goes
Hulst
Kapelle
Middelburg

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Terneuzen
Tholen
Vlissingen

Sociale veiligheid

Borsele
Schouwen-Duiveland
Sluis

(Preventieve) gezondheid

Noord-Beveland
Reimerswaal
Veere

7. Schema Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein

